

[Avaleht](#) > ... > [Otsige Õigusvaldkonna Spetsialisti](#) > [Õigusvaldkonna Ametid](#) > Northern Ireland

Õigusvaldkonna ametid

Sisu koostaja:
Põhja-lirimaa

Põhja-lirimaa

Sellel lehel antakse ülevaade Ühendkuningriigi Põhja-lirimaa jurisdiktsiooni õigusvaldkonna ametitest.

Õigusvaldkonna ametid – sissejuhatus

Põhja-lirimaa õigusvaldkonna töötajad on:

- kohtunikud
- prokurörid
- vandeadvokaadid
- õigusnõustajad

Õigusvaldkonna ametite korraldus: kohtunikud

Põhja-lirimaa jurisdiktsioonis on järgmised kohtuniku ametikohad:

- ülemkohtunik (*lord chief justice*) – kohtusüsteemi juht
- apellatsioonikohtu kohtunikud
- kõrgema astme kohtu kohtunikud
- kõrgema astme kohtu hindajad
- maakohtu kohtunikud
- piirkonnakohtunikud (maakohus)
- piirkonnakohtunikud (rahukohus)
- kohtukaasistujad (palgata rahukohtunikud)
- koronerid

Õigusvaldkonna ametite korraldus: prokurörid

Korraldus

Põhja-lirimaa prokuratuur on kõrgeima tasandi prokuratuuriasutus Põhja-lirimaaal. Põhja-lirimaa prokuratuur teeb otsuseid süüdistuse esitamise kohta nii Põhja-lirimaa politsei uuritavate kui ka muude seadusjärgsete asutuste, näiteks maksu- ja tolliameti uuritavate juhtumite korral.

Põhja-lirimaa prokuratuuri juhib Põhja-lirimaa prokuratuuri direktor. Prokuratuuril on ka asedirektor. Asedirektoril on kõik direktori volitused, kuid ta peab neid teostama direktori juhtimise ja kontrolli all. Mõlemad on avaliku teenistuse ametikohad, mille täitja määrab ametisse Põhja-lirimaa krooniadvokaat.

Põhja-Iirimaa prokuratuur tegutseb ministeeriumivälise valitsusasutusena. Kooskõlas Põhja-Iirimaa 2002. aasta kohtukorralduse seadusega tuleb direktori kohustusi täita mis tahes muudest isikutest sõltumata. 2002. aasta seadusega nähakse ette, et prokuratuuri direktor ja krooniadvokaat peavad üksteisega aeg-ajalt nõu küsimustes, millest krooniadvokaat annab aru Põhja-Iirimaa assambleele. Praegu tegeleb mitmesuguste süüdituse esitamise küsimustega Westminsteris asuv parlament. Nende küsimustega seotud kohustusi täidab Põhja-Iirimaa krooniadvokaat.

Roll ja ülesanded

Põhja-Iirimaa prokuratuuri peamine ülesanne on otsustada, kas võtta isikud kuriteo toimepanemise eest vastutusele või mitte, ja millistel alustel peaks süüdistus rajanema.

Samuti on prokuratuuri ülesandeks esitada kohtus süüdistusi. Prokurör esitab kohtule tõendid süüdistaja nimel. Prokurörid kutsuvad välja ja küsitlevad süüdistaja tunnistajaid ning riskküsitlevad kaitsja tunnistajaid. Kohtuasja lõpetamisel teevad nad süüdistaja nimel kohtule kokkuvõtte tõenditest.

Õigusvaldkonna ametite korraldus: juristid

Vandeadvokaadid

Põhja-Iirimaa jagunevad vandeadvokaadid vanemadvokaatideks (ka *Queen's Counsel*) ja nooremadvokaatideks (*junior counsel*). Advokaatuur on kohtuvaidlustele spetsialiseerunud advokaatide ühendus, millele üldsusel on juurdepääs õigusnõustajate kaudu, ent teatavatel piiratud juhtudel on üldsusel advokaatuurile ka otsene erialane juurdepääs.

[Põhja-Iirimaa advokaatuur](#) on sõltumatute vandeadvokaatide liit, mille asukoht on Belfastis advokaatuuri raamatukogus. 1. septembri 2012. aasta seisuga oli erapraksis ligi 600 vandeadvokaadil.

Õigusnõustajad

[Õigusühing](#) on Põhja-Iirimaa asutus, mis reguleerib õigusnõustajate koolitust, registreerimist, distsipliini ja professionaalset käitumist. Asutuse ülesanne on tagada üldsusele pakutavate teenuste sõltumatus, kvaliteet ja vastavus eetikainormidele ning õigusnõustajate erialane pädevus. Õigusnõustajad võivad spetsialiseeruda konkreetsele valdkonnale või anda üldist nõu.

Notarid

Põhja-Iirimaa on kõikidel õigusnõustajatel notari volitused. See tähendab, et nad võivad kinnitada ametlikke dokumente (välja arvatud nende enda või kohtuasja vastaspoolte koostatud dokumente).

Lisaks sellele on mõned õigusnõustajad riiklikud notarid, mis tähendab, et nad võivad kinnitada välismaal kasutamiseks mõeldud dokumente. Nende kohta leiab teavet [Põhja-Iirimaa õigusühingu](#) veebisaidilt.

Patendi- ja kaubamärgivolnikud

Patendi- ja kaubamärgivolnikud (*patent attorneys, trade mark attorneys*) on intellektuaalomandi valdkonnas tegutsevad nõustajad. Nad annavad klientidele nimetatud valdkonnas õigusalast nõu, eelkõige patentide, kaubamärkide, tööstusdisainilahenduste ja autoriõiguse küsimustes. Samuti esindavad nad oma kliente intellektuaalomandi vaidlustele spetsialiseerunud erikohtutes (mõned neist omandavad pärast kohtuadvokaadi kvalifikatsiooni saamist täiendavad õigused).

Enamik patendi- ja kaubamärgivolnikke tegutseb erapraksistes. Paljud neist töötavad valdkonnale spetsialiseerunud praksises, kuid mõned tegutsevad ka õigusnõustaja partnerina. Lisaks tegutseb suur osa selle elukutse esindajatest mõne ettevõtte juures.

Patendi- ja kaubamärgivolnikud, kellel on vastav kvalifikatsioon, võivad samuti nagu õigusnõustajad esindada klienti kohtus intellektuaalomandiga seotud kohtuasjades, sealhulgas andes vandeadvokaadile juhtnõore asja esitamiseks kohtus.

[Patendivolinike Ühing](#) (*Chartered Institute of Patent Attorneys – CIPA*) esindab terve Ühendkuningriigi patendivolinikke. Ühingu ülesannete hulka kuulub koostöö valitsusega intellektuaalomandi alaste õigusaktide alal, patendivolinikele ja praktikantidele täiendõppe ja koolituse korraldamine ning koostöö valdkonna reguleerivate asutustega. CIPA eesmärk on edendada intellektuaalomandiõigust ja selle valdkonna elukutseid.

[Kaubamärgivolinike Ühing](#) (*Institute of Trade Mark Attorneys – ITMA*) esindab terve Ühendkuningriigi kaubamärgivolinikke. Ühingu ülesanneteks on läbirääkimiste pidamine valitsuse, ühingu sõltumatu reguleeriva asutuse (*independent regulatory arm – IPReg*) ja teiste organisatsioonidega ning lobitöö. Ühing korraldab kaubamärgivolinikele täiendõpet ja koolitusi ning edendab kaubamärgivoliniku elukutset ja intellektuaalomandiõigust.

[Intellektuaalomandi Regulaatiivkomisjon](#) (*Intellectual Property Regulation Board – IPReg*) tegeleb kõigi regulaatiivsete ja distsiplinaarküsimustega, kehtestab ametinõuded kogu Ühendkuningriigi patendi- ja kaubamärgivolinikele ning tagab nende nõuete täitmise ja järelevalve. Komisjon tegutseb avalikkuse huvides ning haldab seadusega ettenähtud patendi- ja kaubamärgivolinike registreid, mis sisaldavad nii üksikisikuid kui ka büroosid.

Muud õigusvaldkonna ametid

Kohtusekretärid

Kohtusekretärid ja muud Põhja-lirimaa kohtute ametnikud on juriidilise haridusega riigiteenistujad, kes tegelevad haldusküsimustega.

Kohtusekretärid tagavad, et kohtunikel on kõik kohtuprotsessi juhtimiseks vajalikud dokumendid, protokollivad kohtunike otsused ja osutavad muud haldusabi, mida kohtunikel võib vaja minna. Kui kohtutöötajad võivad teile anda nõu kohtumenetluste asjus, siis kohtusekretärid ei saa õigusnõu anda, samuti ei saa nad soovitada, mida kohtuvaidluse pooled peaksid tegema. Kogu kohtu ametnikkond kuulub riigiteenistujatena [Põhja-lirimaa kohtuteenistusse](#) (*Northern Ireland Courts and Tribunals Service*), mis on justiitsministeeriumi amet Põhja-lirimaaal.

Kohtutäiturid

Kohtutäiturid on Põhja-lirimaa kohtuteenistuse koosseisu kuuluvad riigiteenistujad. Nende ülesanne on pöörata kohtuotsuste täitevameti kaudu täitmisele tsiviilkohtu otsuseid. Kõnealune amet pöörab täitmisele rahukohtute ja maakohtute (sealhulgas väiksemaid kohtuvaidlusi menetlevate kohtute), samuti kõrgema astme kohtu tsiviilotsuseid. Täitemenetlust käsitlevad õigusnormid on sätestatud kohtuotsuste täitmisele pööramise (Põhja-lirimaa) 1981. aasta määruuses ja kohtuotsuse täitmisele pööramise (Põhja-lirimaa) 1981. aasta muudetud eeskirjades.

Lingid

[Põhja-lirimaa prokuratuur](#)

[Põhja-lirimaa advokatuur](#)

[Õigusühing](#)

[Põhja-lirimaa kohtuteenistus](#)

■ Viimati uuendatud: 03/10/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.